

Besluit van de gemeenteraad

Onderwerp Herstelbesluit Energielandgoed Wells Meer 2025

De raad van de gemeente Bergen,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11 maart 2025
gezien en conform het raadsvoorstel van d.d. 22 april 2025

Besluit

Het bestemmingsplan Energielandgoed Wells Meer met identificatienummer NL.IMRO.0893.BP20005ELWMWEL-VA02 opnieuw gewijzigd vast te stellen met daarin de aanpassingen zoals beschreven in bijlage A. Het nieuwe plan krijgt het identificatienummer NL.IMRO.0893.BP20005ELWMWEL-VA03.

Bergen (L), 22 april 2025

I.C. van 't Hof
Griffier

M.H.D. Rauner
Voorzitter

Bijlage A

Regels

De regels van het bestemmingsplan Energielandgoed Wells Meer met de IMRO-code NL.IMRO.0893.BP20005ELWMWEL-VA02 aan te passen op de volgende wijze:

- ❖ In de inhoudsopgave wordt Bijlage 3 **LIP** Wezerweg 16a wordt vervangen door **Landschappelijke inpassing** Wezerweg 16a.
- ❖ Binnen artikel 1 Begrippen wordt bij 1.1 plan het identificatienummer aangepast. NL.IMRO.0893.BP20005ELWMWEL-**VA02** wordt NL.IMRO.0893.BP20005ELWMWEL-**VA03**
- ❖ Binnen artikel 1 begrippen worden twee extra begripsomschrijvingen toegevoegd:

Gemiddelde tonale hoorbaarheid:

Ook wel 'tonal audibility' genoemd (weergegeven in ΔL), zoals gemeten volgens de internationale norm IEC-61400-11:2012 ter plaatse van het referentiepunt. Deze grootte geeft een indicatie van de mate van tonaliteit van het geluid van de windturbine. In de IEC 61400-11:2012 staat beschreven hoe deze meting wordt uitgevoerd.

Referentiepunt:

Ook wel de 'reference position' genoemd in de internationale norm IEC-61400-11:2012. Dit is de locatie op tiphoogte-afstand, benedenwinds, waar de geluidbronmetingen plaatsvinden.

De rest van de begrippen worden daarna vernummerd.

- ❖ Er wordt een nieuw artikel toegevoegd aan de regels binnen artikel 5 Energielandgoed Dit nieuwe artikel wordt 5.3.2. Voorwaardelijke verplichting landschappelijke inpassing

Hieronder het complete nieuwe artikel:

5.3.2 Voorwaardelijke verplichting landschappelijke inpassing

Tot een met de bestemming strijdig gebruik wordt in elk geval gerekend het gebruik van en het in gebruik laten nemen van gebouwen en overige bouwwerken voor zover niet van en na de ingebruikname van die gebouwen en overige bouwwerken uitvoering is gegeven aan de aanleg en instandhouding van de inrichtingsmaatregelen ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone – voorwaardelijke verplichting 2' conform het in bijlage 3 opgenomen landschappelijke inpassingsplan.

- ❖ Artikel **5.3.2** Windturbines wordt artikel **5.3.3** Windturbines
- ❖ Binnen artikel 5.3.3 Windturbines wordt lid c toegevoegd.

5.3.3 Windturbines

- a het geluidsniveau op geluidsgevoelige functies en objecten veroorzaakt door alle windturbines ter plaatse van de aanduiding 'windturbine' mag niet meer bedragen dan $L_{den} = 47$ dB en $L_{night} = 41$ dB;
- b de maximale slagschaduwduur op gevoelige functies en objecten veroorzaakt door alle windturbines ter plaatse van de aanduiding 'windturbine' mag niet meer bedragen dan 6 uur per jaar.;
- c **een windturbine mag maximaal +5 dB gemiddelde tonale hoorbaarheid veroorzaken. Indien de gemiddelde hoorbaarheid meer dan 5 dB bedraagt wordt de berekende geluidbelasting ter plaatse van geluidgevoelige gebouwen en locaties verhoogd met een straftoeslag van 5 dB. Deze straftoeslag vervalt indien de tonaliteit aantoonbaar is verholpen. Dit kan middels een controlemeting worden aangetoond."**

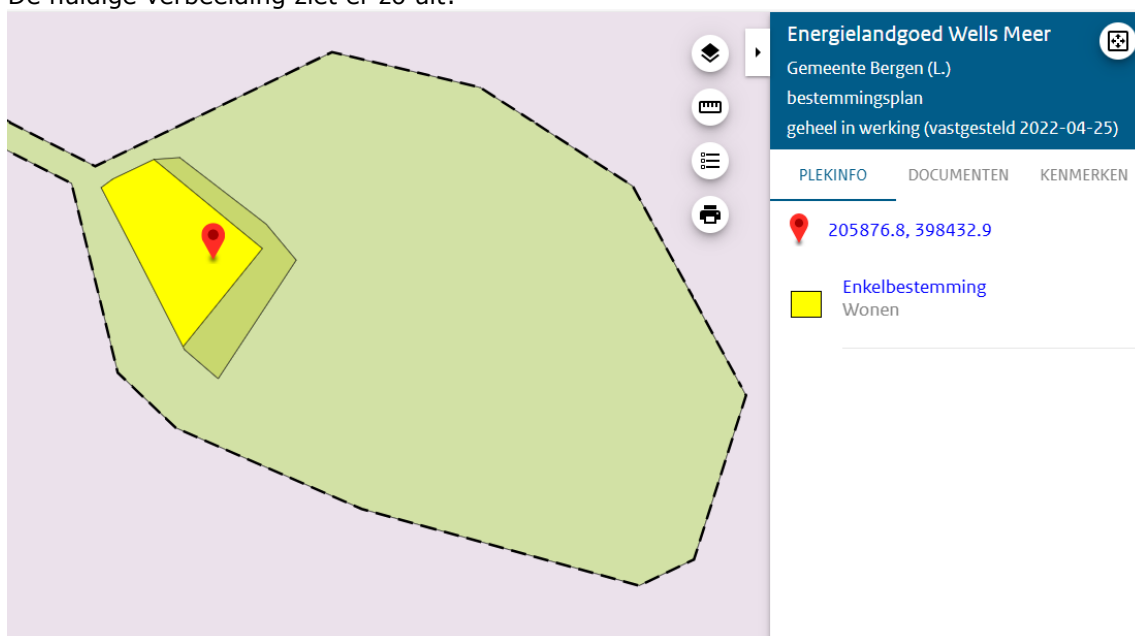
- ❖ Artikel **5.3.3** Verkeersbewegingen wordt **5.3.4** Verkeersbewegingen
- ❖ Binnen artikel 5.4.4. Verkeersbewegingen zit een verwijzing naar artikel **5.3.3**. Deze verwijzing wordt aangepast naar **5.3.4**
- ❖ Binnen Artikel 15 Algemene gebruiksregels is binnen artikel 15.3 voorwaardelijke **verplichting** aangepast naar voorwaardelijke **verplichting 1**
- ❖ Artikel 22 Slotregel
Gewijzigd vastgesteld: **25 april 2022** wordt **22 april 2025**

Verbeelding

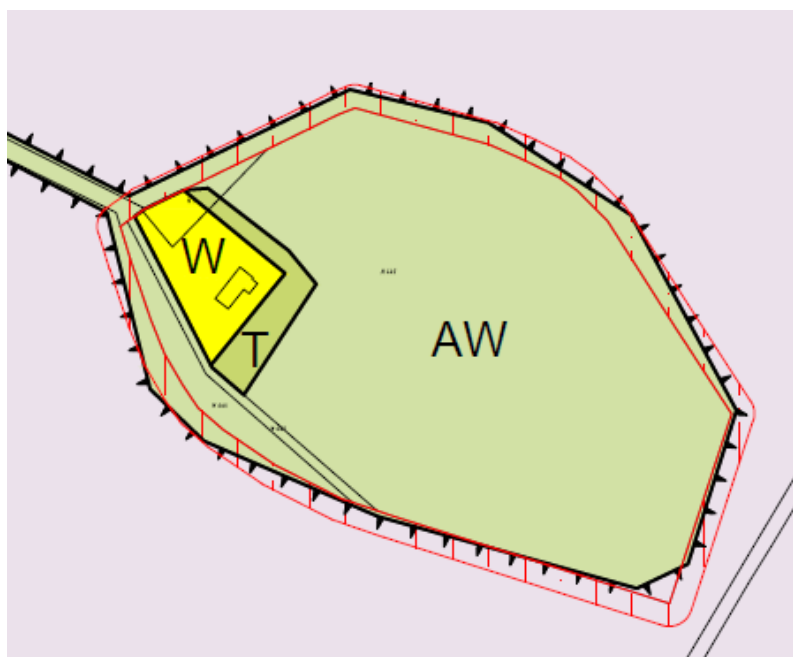
De verbeelding van het bestemmingsplan Energielandgoed Wells Meer met de IMRO-code NL.IMRO.0893.BP20005ELWMWEL-VA02 aan te passen op de volgende wijze:

De landschappelijke inpassing voor de locatie Wezerweg 16a is op de verbeelding opgenomen.

De huidige verbeelding ziet er zo uit:



In de nieuwe verbeelding is een aanduiding 'wetgevingszone – voorwaardelijke verplichting 2' opgenomen voor de locatie van de landschappelijke inpassing van de Wezerweg 16a. Deze ligt over de bestemming 'Energielandgoed' (met functieaanduiding specifieke vorm van bedrijf – Zonnepark) en over de bestemming 'Agrarisch met waarden'.



wetgevingzone - voorwaardelijke verplichting 2

Toelichting

De toelichting van het bestemmingsplan Energielandgoed Wells Meer met de IMRO-code NL.IMRO.0893.BP20005ELMMWEL-VA02 aan te passen op de volgende onderdelen:

Bijlagen

Er worden twee bijlagen toegevoegd bij de inhoudsopgave:

Bijlage 19: Landschappelijke inpassing Wezerweg 16a

Bijlage 20: Milieunormen Energielandgoed Wells Meer

Paragraaf 1.4 Leeswijzer

Hier wordt een zin aan toegevoegd:

Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van de tussenuitspraak van 24 december 2024, ECLI:NL:RVS:2024:5417. De wijzigingen zijn terug te lezen in paragraaf 2.2.3.4, 4.4.3, 4.4.4 en 6.2.4.

Paragraaf 2.2.3.4 Wonen

De tweede alinea van paragraaf luidt nu als volgt:

De woningen op het adres Wezerweg 16a en de Veenweg 2 liggen midden in het Energielandgoed en worden ingepast.

Deze alinea wordt aangevuld met deze tekst:

Voor beide woningen is een landschappelijk inpassingsplan gemaakt.

Voor de inpassing van de woning aan de Wezerweg 16a is naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 december 2024, ECLI:NL:RVS:2024:5417, r.o. 48.4, een aangepast landschappelijk inpassings-plan opgesteld (zie bijlage 19). Het inpassingsplan ziet op het herstellen van de dichte beplanting rondom de voormalige eendenkooi door de aanplant van inheemse boomsoorten en een struweel/houtwal bestaande uit een mix van inheemse heesters. Met de versterking van de contouren van de eendenkooi wordt de herkenbaarheid van de eendenkooi verbeterd en wordt het zicht vanuit de woning Wezerweg 16a op het omliggende zonnepark sterk verminderd met behoud van het zicht vanuit de woning op de weide te midden van de eendenkooi. Met deze beplanting wordt tevens deels het zicht op de onderste helft van de windturbines verminderd. Met deze maatregelen is er sprake van een goede stevige landschappelijke inpassing van het perceel Wezerweg 16a in relatie tot het Energielandgoed. De realisatie van deze landschappelijke inpassing is middels een voorwaardelijke verplichting geborgd.

Paragraaf 4.4.3 Akoestisch onderzoek industrielawaai

Deze paragraaf komt geheel te vervallen.

In de plaats daarvan komt de paragraaf 4.4.3 Geluid

Hieronder de volledige tekst:

4.4.3 Geluid

Milieunormen

Op 30 juni 2021 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (de ABRvS) een uitspraak gedaan in de zaak Windpark Delfzijl Zuid Uitbreiding (DZU) over -samengevat - de vraag of voor het vastleggen van milieunormen voor windturbines in het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer een plan-MER-plicht bestaat op grond van de Europese SMB-richtlijn. De Afdeling is in die uitspraak tot het oordeel gekomen dat op grond van het Europese recht inderdaad een dergelijke beoordeling moet worden gemaakt van de gevolgen voor het milieu. Die beoordeling is inmiddels door het Rijk opgesteld en er zijn inmiddels nieuwe ontwerpnormen gepubliceerd. Deze zijn echter nog niet definitief vastgesteld en nog niet in werking getreden. Totdat deze nieuwe normen in werking treden zijn de windturbinebepalingen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling buiten toepassing.

De ABRvS geeft echter ook aan dat in de tussentijd het bevoegd gezag voor een concreet project eigen normen kan stellen ter vervanging van de normstelling uit het Activiteitenbesluit en de -regeling. Voor Energielandgoed Wellsmeer (ELWM) is op 9 februari 2021 door de gemeenteraad een bestemmingsplan vastgesteld. Ook zijn op 23 februari 2021 omgevingsvergunningen verleend. Op 25 april 2022 heeft de raad het bestemmingsplan "Energielandgoed Wells Meer" gewijzigd en opnieuw vastgesteld. Ook is op 10 mei 2022 de omgevingsvergunning voor de windturbines gewijzigd en opnieuw vastgesteld.

Op 24 december 2024 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (de ABRvS) een uitspraak gedaan in de zaak Energielandgoed Wellsmeer. Op basis van deze uitspraak dient het college in de planregels en de vergunningvoorschriften alsnog een eigen norm voor het aspect geluid op te nemen die is voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. In het rapport 'milieunormen Energielandgoed Wells Meer'

(zie bijlage 20) voorziet in deze motivering. Het rapport is toegespitst op de situatie in Energielandgoed Wellsmeer en maakt inzichtelijk wat het aantal (ernstig) geluidgehinderden in verhouding tot het energieproductieverlies is bij verschillende mogelijk te hanteren geluidnormen. Onderstaand zijn de conclusies en adviezen uit het rapport samengevat.

Windturbinegeluid kan hinderlijk zijn en dat maakt dat het wenselijk is geluidniveaus bij geluidgevoelige gebouwen te beperken tot een aanvaardbaar niveau, teneinde een goed woon- en leefklimaat voor omwonenden te kunnen garanderen en daarmee effecten op het milieu te kunnen minimaliseren. Uit de beschikbare wetenschappelijke onderzoeken van oa. het RIVM, WHO, TNO, Umwelt Bundesamt en diverse wetenschappelijke journals komen inzichten naar voren over de hinderlijkheid van windturbinegeluid bij verschillende niveaus.

Energielandgoed Wells Meer zal – zonder het nemen van mitigerende maatregelen – een maximale geluidbelasting van 49 dB Lden veroorzaken op één omliggend geluidgevoelig object. Voor circa 60% (27 van de 44 woningen) treedt een geluidbelasting van 40 dB Lden of lager op, zonder dat er maatregelen worden genomen. De geluidbelasting die zonder mitigerende maatregelen optreedt leidt tot een toevoeging van circa 2,2 ernstig gehinderden in de gehele omgeving.

Wanneer een lagere maximale geluidbelasting van 47 dB Lden wordt toegepast, neemt de toevoeging van het aantal ernstig gehinderden als gevolg van windturbine-geluid af tot 1,9. De maximale geluidbelasting neemt af van 49 naar 47 dB Lden en het aantal woningen met een geluidbelasting van meer dan 45 dB Lden neemt af met 1. Door de maximale geluidbelasting van Wells Meer verder te reduceren tot 45 dB Lden, neemt de toevoeging van het aantal ernstig gehinderden af tot 1,4. De maximale geluidbelasting verlagen naar 45 en 44 dB Lden heeft primair

effect op het aantal woningen die een geluidbelasting van 40 dB Lden of minder ontvangen. Dit aandeel groeit naar circa 70% respectievelijk 80%.

Situatie	Ernstig gehinderd (binnenshuis)		Energieopbrengstverlies
	Aantal	% van de populatie	[%]
Ref. situatie (zonder Energielandgoed Wells Meer)	0,1	0,1%	--
Met Energielandgoed Wells Meer zonder geluidmitigatie (max. 49 dB Lden)	2,3	2,3%	0%
Met Energielandgoed Wells Meer Tot 47 dB Lden teruggeregeld	2,0	2,0%	2%
Met Energielandgoed Wells Meer Tot 45 dB Lden teruggeregeld	1,5	1,5%	6%
Met Energielandgoed Wells Meer Tot 44 dB Lden teruggeregeld	1,1	1,1%	10%

Aantal ernstig gehinderden per normstelling

Het mitigeren van geluid naar een norm (voor Energielandgoed Wells Meer) van 47 dB Lden betekent een energieproductieverlies van circa 2%. Een strengere norm voor Energielandgoed Wells Meer van 45 dB Lden betekent een productieverlies van circa 6%. Voor een norm van 44 dB Lden voor Wells Meer wordt een productieverlies van 10% verwacht.

Om de lagere geluidbelastingen op de gevel van omliggende woningen te kunnen realiseren bij geluidnorm van 45 dB Lden zijn forse mitigerende maatregelen nodig in vergelijking met het realiseren van een maximaal toelaatbare geluidbelasting van 47 dB Lden.

Uit de analyses blijkt dat bij realisatie van Energielandgoed Wells Meer zonder geluidvoorzieningen de maximale geluidbelasting 49 dB Lden bedraagt, waarbij het percentage ernstig gehinderden 2,3% telt van de omwonenden van het windpark. Er is één woning met deze geluidbelasting. De overige woningen ontvangen een geluidbelasting van 47 dB Lden of minder. Het reduceren van de geluidbelasting van Energielandgoed Wells Meer tot maximaal 47 dB Lden zorgt voor minder ernstig gehinderden (2,0% van de omwonenden of 2,0 personen). Dit gaat gepaard met een geschat op-brengstverlies van circa 2%. De gevoeligheidsanalyse, die rekening houdt met een, niet bewezen, mogelijk hogere hinderervaring bij een lagere dosis aan geluid, leidt tot maximaal 4,2 personen met ernstige hinder binnenshuis (4,1% van de omwonenden) in het geval van een conservatieve dosis-hinderrelatie.

Gezien de relatief lage belastingen (veel woningen met 40 dB Lden of lager) en het feit dat er vanuit wetenschappelijk perspectief (zie paragraaf 3.3) geen reden is om een lagere norm te stellen, leidt een geluidnorm van 47 dB Lden niet tot onaanvaardbare hinder of gezondheidseffecten. Omwonenden worden hiermee beschermd tegen geluidbelastingen van 48 of 49 dB Lden, die gepaard gaan met 10-12% ernstige hinder binnenshuis en 22-26% ernstige hinder buitenshuis. Bij een geluidnorm van 47 dB Lden wordt daarnaast geen overschrijding van de Vercammen-curve, en daarmee verwachte hinder als gevolg van laagfrequent geluid, verwacht. Bij dergelijke geluidniveaus is overschrijding van de Vercammen-curve, en daarmee verwachte hinder als gevolg van LFG, mogelijk.

Om hinder als gevolg van tonaal geluid zo veel als mogelijk te voorkomen wordt voorgesteld om een planregel / vergunningvoorschrift op te nemen waarbij in het geval van windturbinegeluid met een duidelijk tonaal karakter ter plaatse van het referentiepunt (bepaald conform IEC 61400-11:2012) een straffactor van 5 dB, net als bij industrielawaai en gebaseerd op ISO 1996-2:2017, wordt toegepast op de berekende geluidbelasting in dB Lden. Deze planregel zou als volgt kunnen luiden:

Een windturbine mag, gemeten volgens IEC 61400-11, op het referentiepunt (de 'reference position' zoals omschreven in IEC-61400-11), maximaal +5 dB gemiddelde tonale hoorbaarheid (tonal audibility, ΔL) veroorzaken. Indien deze gemiddelde hoorbaarheid meer dan 5 dB bedraagt wordt een straftoeslag van 5 dB op de geluidbelasting in dB Lden toegepast. Deze straftoeslag

vervalt indien de tonaliteit aantoonbaar is verholpen. Dit kan middels een controlemeting worden aangetoond.

Het stellen van een strengere norm dan 47 dB Lden leidt, op basis van het geselecteerde turbintype, tot extra productieverliezen. Dit verlies in duurzaam opgewekte elektriciteit zal, in het kader van de duurzaamheidsdoelstellingen van gemeente Bergen (L), op een andere locatie moeten worden opgewekt. Dit kan ook tot hinder als gevolg van geluid leiden op eventuele alternatieve locaties.

Overigens kan bij de keuze van het windturbintype wellicht worden gezorgd voor een windturbine met een lagere geluidemissie, waarmee - zonder maatregelen die ten koste gaan van de energieproductie - toch een lagere belasting op de omgeving kan worden gerealiseerd.

Paragraaf 4.4.4 Conclusie

De huidige tekst van deze paragraaf is als volgt:

In de regels van het voorliggende plan is gewaarborgd dat voor de windturbines moet worden voldaan aan de normen uit het activiteitenbesluit. Geconcludeerd kan worden dat het aspect bedrijven en milieuzonering geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van het plan.

Deze tekst wordt aangepast en komt er als volgt uit te zien:

In de regels van het voorliggende plan is gewaarborgd dat voor de windturbines moet worden voldaan aan de normen van 47 dB Lden en 41 dB Lnight. Om hinder als gevolg van tonaal geluid zo veel als mogelijk te voorkomen is daarnaast in de planregels opgenomen dat in het geval van tonaliteit ter plaatse van de ontvanger (bepaald conform ISO 1996-2:2018 bijlage J) een straffactor van 5 dB wordt toegepast op de berekende geluidbelasting dB Lden. Geconcludeerd kan worden dat het aspect bedrijven en milieuzonering geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van het plan.

Paragraaf 6.2.4 Herstelbesluit

Dit is een volledig nieuwe paragraaf die wordt toegevoegd aan paragraaf 6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid. Hieronder de volledige tekst:

6.2.4 Herstelbesluit

Bij besluit van 9 februari 2021 heeft de raad van de gemeente Bergen het bestemmingsplan "Energiegoed Wells Meer" vastgesteld. Gecoördineerd zijn daarnaast ook een omgevingsvergunningen en een watervergunning verleend en een leggerwijziging vastgesteld. Op deze besluiten hebben 5 appellanten beroep ingesteld. Bij besluit van 25 april 2022 heeft de raad het bestemmingsplan "Energiegoed Wells Meer" gewijzigd en opnieuw vastgesteld. Gecoördineerd zijn daarnaast de verleende vergunningen gewijzigd verleend en leggerwijziging gewijzigd vastgesteld. Vier appel-anten hebben hierop een schriftelijke reactie ingezonden.

Op 24 december 2024, ECLI:NL:RVS:2024:5417, heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: 'de Afdeling') uitspraak gedaan in de beroepsprocedure over het bestemmingsplan 'Energiegoed Wells Meer' (hierna: 'het bestemmingsplan'). In deze uitspraak past de Afdeling een bestuurlijke lus toe. De raad en het college van de gemeente Bergen moeten binnen 20 weken na verzending van de uitspraak de gebreken herstellen met inachtneming van hetgeen in rechtsoverweging 16.4, 48.4 en 77 is overwogen.

De Afdeling heeft twee gebreken in (de onderbouwing van) het bestemmingsplan geconstateerd en daarvoor een herstelopdracht gegeven. Beide herstelpunten zijn (kort) beschreven in rechtsoverweging 77 van de uitspraak. Deze rechtsoverweging, voor zover hier van belang, luidt als volgt:

"77. (...)

Met het oog op finale geschilbeslechting zal de Afdeling op grond van artikel 8:51d van de Awb de raad en het college opdragen om met inachtneming van hetgeen onder 16.4 en 48.4 is overwogen binnen 20 weken na verzending van deze uitspraak de daar omschreven gebreken te herstellen.

De raad en het college kunnen dit doen door in de planregels en de vergunningvoor-schriften alsnog een eigen norm voor het aspect geluid op te nemen die is voorzien van een

actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering, of een ander besluit te nemen. Verder dient de raad deugdelijk te motiveren hoe de belangen van [appellant sub 4] zijn betrokken in de belangenafweging en waarom landschappelijke inpassing op zijn perceel niet noodzakelijk is, of een ander besluit te nemen.”

In de eerste plaats heeft de Afdeling de raad en het college opgedragen om de (eigen) geluidnorm van ten hoogste 47 dB Lden en 41 dB Lnight van het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning te voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering of een ander besluit te nemen. De huidige onderbouwing (in het MER) kan niet als zodanig worden aangemerkt.

Ten tweede heeft de Afdeling de raad opgedragen om te motiveren waarom de landschappelijke inpassing op het perceel Wezerweg 16a (eerder wel en nu) niet (meer) noodzakelijk is, of een ander besluit te nemen. De raad heeft de belangen van de appellant die woont op dit perceel onvoldoende gemotiveerd en ook is onvoldoende duidelijk waarom de landschappelijke inpassing niet meer noodzakelijk is.

In dit bestemmingsplan zijn de twee genoemde punten hersteld door:

- het uitbreiden van de motivering voor geluid in paragraaf 4.4.3 van de toelichting;*
- het toevoegen van een landschappelijk inpassingsplan voor de Wezerweg 16a in paragraaf 2.2.3.4 van de toelichting en het waarborgen van deze landschappelijk inpassing middels een voorwaardelijke verplichting in de regels.*